

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU UDRUGE

2025

SADRŽAJ

O NAMA	01
PROJEKTI	02
LIFE RESTORE for MDD – Očuvanje i obnova poplavnih šumskih staništa duž rijeka Mura-Drava-Dunav	03
Amazon of Europe Bike Trail Hungary-Croatia	08
Inclusive Border Cycling	09
Danube Guides Action 2	12
PROGRAMI	14
Zeleni telefon 2025 – Glas zajednice za okoliš	15
Postani umjetnik Dunava - Danube Art Master 2025	16
OSTALE AKTIVNOSTI	18
Festival Čudesna šuma	19
Posjet britanskog veleposlanstva Eko centru Zlatna Greda	21
Godišnja skupština Zelenog foruma u Kninu	22

O NAMA

Udruga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek je dobrovoljna, nevladina, nestranačka, neprofitna udruga građana – ljubitelja prirode. Cilj Udruge je zaštita prirode i okoliša, poticanje održivog razvoja, zaštita i očuvanje kulturne baštine te unaprjeđenje kvalitete življenja. Sukladno ciljevima, djelujemo na području zaštite okoliša i prirode, održivog razvoja, demokratske političke kulture, kulture i umjetnosti, obrazovanja, znanosti i istraživanja.

Djelatnosti kojima ostvarujemo ciljeve su praćenje javnih politika i javno zagovaranje te utjecanje na zakonodavstvo putem davanja inicijativa, sudjelovanja u javnim raspravama, podnošenja mišljenja i komentara, poticanja participativne demokracije, odnosno sudjelovanja građana u odlučivanju, organiziranje i provođenje projekata, akcija i kampanja na lokalnoj, nacionalnoj, ali i međunarodnoj razini, organiziranje radionica, seminara, tribina, okruglih stolova, stručnih savjetovanja, studijskih putovanja, kampova, priredbi, festivala, sportsko-rekreacijskih manifestacija, organiziranje mirnih prosvjeda i javnih okupljanja, podnošenje peticija, predstavljanje pisama putem nadležnih stručnih službi te poduzimanje mjera radi zaštite i unapređenja okoliša i prirode, monitoring, istraživanja, restauracije staništa i provođenje drugih mjera zaštite prirode i okoliša, prikupljanje, obrada i distribucija relevantnih informacija iz područja djelovanja udruge te suradnja s nacionalnim i međunarodnim udrugama, zakladama i ostalim organizacijama. Udruga se također bavi i obavljanjem gospodarske djelatnosti, a sukladno posebnim propisima u smislu izdavačke djelatnosti, organizacije i provedbe edukativnih, rekreativnih i ekoturističkih sadržaja za djecu i odrasle, izrade studija i analiza, pružanja usluga savjetovanja, izrade izvještaja, evaluacija te izrade projektnih ideja i prijedloga.

Kao jedna od najaktivnijih udruuga za zaštitu prirode i okoliša u istočnoj Hrvatskoj u 2025. godini Udruga Zeleni Osijek brojala je 128 članova i 6 zaposlenih osoba.

PROJEKTI

LIFE RESTORE FOR MDD – OČUVANJE I OBNOVA POPLAVNIH ŠUMSKIH STANIŠTA DUŽ RIJEKA MURA-DRAVA-DUNAV

Nositelj projekta: WWF Austria

Trajanje projekta: 1. 10. 2023. – 30. 9. 2028.

Ukupna vrijednost: 20.024.000,00 €

EU doprinos: 13.416.080,00 €

Projekt "LIFE RESTORE for MDD – Očuvanje i obnova poplavnih šumskih staništa duž rijeka Mura–Drava–Dunav" usmjeren je na očuvanje i obnovu najvećeg kontinuiranog sustava poplavnih šumskih staništa u slivu rijeke Dunav, s ciljem poboljšanja njegova stanja očuvanosti. Tijekom razdoblja od 5 godina, projekt će se baviti uzrocima degradacije poplavnih šuma i nedostatkom povezanosti između pojedinih staništa duž triju prekograničnih riječnih tokova. Ova koordinirana i integrirana inicijativa za očuvanje uključuje 17 partnera iz pet zemalja – Austrije, Slovenije, Hrvatske, Mađarske i Srbije.

Planirane mjere usmjerene su na prioriteta staništa – poplavne šume i poplavne miješane šume područja Mure, Drave i Dunava te njihovu povezanost s prirodnom riječnom dinamikom. Jedinственe prirodne vrijednosti ovih rijeka zaštićene su kroz 17 Natura 2000 područja i dodatna zaštićena područja koja se protežu duž riječnih tokova. Ona čine ekološku okosnicu (jezgru i zaštitnu zonu) prvog UNESCO–vog petodržavnog Rezervata biosfere Mura–Drava–Dunav. Ukupna površina projektnog područja iznosi 2071,6 km².

Planirana je obnova 29 lokacija duž rijeka kako bi se uspostavilo 2472 hektara otpornijih poplavnih šuma, ponovno povezalo 54.230 metara riječnih rukavaca te preraspodijelilo 966.000 m³ sedimenta za stvaranje novih šljunčanih i pješčanih sprudova. Ove aktivnosti omogućit će ne samo vrijedna staništa za rijetke vrste riba i ptica, već će i uspostaviti zdravije poplavne šume te povećati njihovu otpornost na isušivanje.

Zeleni Osijek nacionalni je koordinator među 7 hrvatskih partnera i koordinator edukativnih aktivnosti na razini projekta.

KLJUČNE AKTIVNOSTI I DOGAĐANJA U 2025. GODINI

- Kao nacionalna info-točka, Zeleni Osijek ima ključnu odgovornost za koordinaciju sedam hrvatskih partnera. Tijekom 2025. Obišli smo sve hrvatske partnere i njihove lokacije obnove.
- Nastavljeni su radovi na obnovi Bjelobrske bare kojima se nastoji osigurati poboljšanje hidroloških uvjeta, smanjenje procesa eutrofikacije i zamuljivanja te stalna prisutnost vode u poplavnom području Drave. Zeleni Osijek je zajedno s partnerima HV I FAZOS više puta terenski obilazio radove i pratio njihov napredak.
- U suradnji s partnerima iz Hrvatskih voda i Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, Zeleni Osijek izradio je prvi informativni list na engleskom jeziku o obnovi staništa (restoration factsheet) za lokaciju obnove Bjelobrska bara u Hrvatskoj. Informativni list sadrži osnovne informacije o ovoj lokaciji, njezinom trenutnom stanju, zastupljenim biljnim i životinjskim vrstama te planiranim radovima obnove kao i njihovom utjecaju na vodno lice, vrsta i staništa Bjelobrske bare.
- U 2025. godini započeo je opsežan proces izrade pilot planova obnove rijeka (Pilot River Restoration Action Plans – Pilot-RRAP) za tri pilot-dionice na rijekama Muri i Dravi u Hrvatskoj, Sloveniji i Mađarskoj. Za pilot dionice I (Mura SI-HR-HU) i II (Drava HR-HU) Zeleni Osijek sudjelovao je u u svim aktivnostima u ulozi nacionalnog koordinatora, aktivno doprinosivši tehničkim raspravama, terenskim obilascima, radionicama i forumima dionika, dok je za pilot-dionicu III (Drava HR) bio je glavni odgovorni partner te organizator i nositelj svih aktivnosti vezanih uz ovu dionicu.
- U svibnju 2025. godine Zeleni Osijek sudjelovao je na terenskim obilascima svih dionica – dionice I na rijeci Muri (rkm 25–80) te dionice II na rijeci Dravi (rkm 105–152). Na dionici III, koja obuhvaća 80 kilometara toka Drave od Martinca Miholjačkih do Osijeka (105–25 rkm), organizirali smo vožnju čamcima za projektne partnere i vanjske stručnjake. Ova aktivnost omogućila je detaljniju procjenu stanja rijeke iz same perspektive vodotoka, što je bilo ključno za razumijevanje potencijala svake lokacije za obnovu.
- U rujnu 2025. godine projektni tim Zelenog Osijeka bio je odgovoran za organizaciju i provedbu Foruma dionika i radionice za pilot dionicu III (rijeka Drava od Martinaca Miholjačkih do Osijeka), a sudjelovali smo i na radionicama i forumima za preostale dvije pilot-dionice u okviru Izrade planova obnove rijeka. Forumi dionika okupili su predstavnike nadležnih tijela, institucija i interesnih skupina, uključujući ministarstva, upravljanje vodama i rizicima od poplava, zaštitu prirode, znanstvenu zajednicu, nevladine organizacije, lokalne zajednice, poljoprivredu, šumarstvo, uprave Natura 2000 područja, turizam, graničnu policiju i energetske sektor. Cilj foruma bio je raspraviti tijekom i rezultate izrade planova obnove rijeka u skladu s očekivanjima Zakona o obnovi prirode.

- Zeleni Osijek koordinator je Edukacijske radne skupine (u daljnjem tekstu: EWG), nadležan za vođenje i nadzor provedbe svih edukacijskih aktivnosti u okviru radnog paketa 7 Diseminacija i komunikacija, edukacija i podizanje razine svijesti. Tijekom 2025. g. održana su 3 sastanka Edukacijske radne skupine. Zeleni Osijek je u suradnji s podugovorenom tvrtkom „Obrazovni konsalting Igroučenije“ u listopadu 2025. godine dovršio razvoj novog edukativnog programa projekta LIFE RESTORE for MDD, koji se sastojao od izrade Priručnika za edukatore i njegovih popratnih materijala. Prema projektnom planu, Priručnik i materijali izrađeni su u digitalnom formatu na engleskom jeziku te dostavljeni članicama EWG-a za buduće korištenje u okviru edukativnih aktivnosti na projektu.
- Tijekom 2025. godine Zeleni Osijek organizirao je tri tematske radionice za edukatore (projektni partnere) s ciljem prijenosa znanja i vještina o budućoj provedbi edukacija iz Priručnika na sve članice EWG-a, pod vodstvom edukacijskih ekspertica i projektnog tima Zelenog Osijeka. U Eko centru Zlatna Greda, 08. i 09. listopada 2025. održana je 3. radionica za edukatore, koja je okupila članove EWG-a iz 7 partnerskih organizacija. Dvodnevna radionica predstavljala je ključni korak u implementaciji novog edukativnog programa projekta, a fokus je bio na praktičnoj primjeni Priručnika za edukatore. Cilj ove dvodnevne radionice bio je unaprijediti znanja i vještine edukatora koji će u narednom razdoblju provoditi radionice novog edukativnog programa i terenske programe za djecu, mlade i odrasle u okviru projekta LIFE RESTORE for MDD. Fokus je bio na jačanju kompetencija edukatora kako bi inovativnim metodama poučavanja potaknuli razumijevanje važnosti obnove prirode, zaštite bioraznolikosti te važnosti poplavnih šuma i njihovih biljnih i životinjskih vrsta.
- Projektni tim Zelenog Osijeka proveo je u svibnju i lipnju 2025. prve dvije edukativne radionice na lokaciji obnove Bjelobrdska bara, namijenjene učenicima osnovnih škola. Ove su aktivnosti ujedno predstavljale i pilot-testiranje novog projektnog edukativnog programa. Prva radionica održana je 29. svibnja 2025. s učenicima 2.–4. razreda OŠ Bijelo Brdo, dok su 10. lipnja 2025. na radionici sudjelovali učenici 1.–4. razreda OŠ Sarvaš. Na dvije do sada održane radionice sudjelovalo je ukupno 80 učenika. Kroz igru i istraživanje, učenici su učili o obnovi vlažnih staništa, životnim ciklusima žaba i vretenaca, te upoznali svijet vretenaca i barskih kornjača.
- Projektni tim Zelenog Osijeka koordinirao je i sustavno pratio provedbu ostalih javnih događanja partnera te je 31. siječnja 2025. godine sudjelovao na događanjima „Winter Wetlands Bike Tour“ u Noskovcima u organizaciji JU za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode i ekološkom mrežom Virovitičko-podravske županije i „MDD Day“ u Pečuhu 26. travnja 2025. u organizaciji Nacionalnog parka Dunav-Drava.
- Projektni tim Zelenog Osijeka organizirao je međunarodni festival „Čudesna šuma“ u Eko centru Zlatna Greda 07. rujna 2025. Program je bio osmišljen kao cjelodnevno iskustvo za posjetitelje na otvorenom te je obuhvaćao 15 raznovrsnih radionica i sadržaja. Festival je okupio više od 1.000 posjetitelja čime predstavlja sadržajno najveće i najposjećenije događanje ikad održano u Zlatnoj Gredi.

AMAZON OF EUROPE BIKE TRAIL HUNGARY-CROATIA – BETTER INTEGRATION OF LOCAL TOURISTIC SERVICES INTO THE TRANSNATIONAL TOURISM PRODUCT „AMAZON OF EUROPE BIKE TRAIL“

Nositelj projekta: Pannon EGTC

Trajanje: 01.02.2025. – 31.07.2028.

Ukupna vrijednost: 4.000.000,02 EUR

EU financiranje (ERDF): 3.200.000,00 EUR

Projekt „Amazon of Europe BT HU–HR“ odobren je kao jedan od četiri projekta od strateške važnosti u okviru Interreg VI–A Programa suradnje Mađarska – Hrvatska 2021. – 2027. Glavna aktivnost projekta je razvoj turističke infrastrukture u osam županija (tri mađarske i pet hrvatskih) uključenih u UNESCO–ov petdržavni Rezervat biosfere Mura–Drava–Dunav (TBR MDD).

Projekt ima za cilj postići veći razvojni utjecaj na prekogranično područje, posebno u području turizma te očuvanja prirodne i kulturne baštine povezivanjem lokalnih zajednica, pružatelja usluga i lokalnog stanovništva. Projektom će se razvijati kvalitetni turistički proizvodi u pograničnom području, a time će se povećati priljev turista iz Srednje i Zapadne Europe sa značajnom tržišnom potražnjom, što će dodatno potaknuti razvoj turističke ponude i malih lokalnih poduzeća. Dugoročno, očekuje se da će projekt generirati značajne ekonomske koristi, uključujući povećanje prihoda od turizma prelaskom s jednodnevnih posjeta na višednevni boravak, kao i nove turističke i povezane usluge. Koordinirane investicije u tom području trebale bi pridonijeti smanjenju negativnih trendova migracija.

Opći cilj projekta je poboljšanje kvalitete turističkih atrakcija i usluga biciklističke rute „Europske Amazone“ (Amazon of Europe Bike Trail, AoE) u prekograničnom području Mađarska–Hrvatska kako bi se posjetiteljima pružila privlačna, visokokvalitetna usluga koja ih potiče da provode više vremena u regiji. Poseban cilj je i šira promocija jedinstvenih prirodnih i kulturnih vrijednosti Rezervata biosfere Mura–Drava–Dunav, čime se jača regionalni identitet i potiče razvoj turizma u skladu s prirodom.

Kroz projekt Udruga Zeleni Osijek nastavlja izgradnju „Centra za posjetitelje Drave i Dunava“ – inovativnog plutajućeg objekta koji će biti smješten na rijeci Dravi u Osijeku. Centar za posjetitelje Drave i Dunava bit će mjesto edukacija i uživanja u rijeci Dravi, početna točka za ture biciklima, kanuima, kajacima i čamcima, kao i prostor za organizaciju brojnih događanja na samoj rijeci. Ovaj novi, plutajući centar za posjetitelje obogatit će turističku ponudu grada Osijeka, kao i cijele regije te će biti prvi centar ovakvog tipa u Hrvatskoj.

IBC - INCLUSIVE BORDER CYCLING

Nositelj projekta: Westpannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd. (Mađarska)

Trajanje projekta: 01.01.2024. – 30.06.2026.

Izvor financiranja: Europski fond za regionalni razvoj, Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske

Vrijednost projekta: 2.737.194,00 EUR

U posljednjih nekoliko godina provedeni su brojni projekti u dunavskoj regiji koji razvijaju transnacionalne biciklističke rute u prekograničnom kontekstu i integriraju ih u europsku mrežu cikloturizma – biciklističke rute Amazon of Europe na rijekama Muri i Dravi, Željezne zavjese (EuroVelo 13) koja vodi duž granice nekadašnje „Željezne zavjese“ ili Dunavska biciklistička ruta (EuroVelo 6) duž Dunava. Ove biciklističke rute prolaze kroz ruralna, uglavnom periferna područja, opterećena brojnim socioekonomskim problemima koji utječu na atraktivnost i time na potencijalno pozitivan lokalni i regionalni utjecaj ruta te s njima povezanih ekonomskih aktivnosti.

Projekt Inclusive Border Cycling ima za cilj riješiti ove izazove inovativnim načinima socijalne inkluzije: valoriziranjem lokalnih kulturnih resursa i fokusiranjem na uključivanje ranjivih skupina u cikloturizam. Očekuje se da će pilot aktivnosti temeljene na domicilnim resursima kao što su pripovijedanje duž ruta, integriranje lokalno proizvedenih prehrambenih i zanatskih marki u ponudu, volonterske akcije i inicijative održavanja ruta te odgovarajuće biciklističke ponude usmjerene na srebrnu generaciju i ranjivu skupinu mladih, popraćene zajedničkim transnacionalnim marketinškim i promotivnim aktivnostima dovesti do pristupačnije i inkluzivnije mreže prekograničnih biciklističkih ruta s većim prihvaćanjem na europskoj razini.

KLJUČNE AKTIVNOSTI I DOGAĐANJA U 2025. GODINI

- Tijekom 2025. godine članovi projektnog tima ispred Zelenog Osijeka sudjelovali su na 4. sastanku projektnih partnera i sastanku Upravnog odbora u Temišvaru te na 5. sastanku projektnih partnera i sastanku Upravnog odbora u Apatinu.
- Zeleni Osijek proveo je postupak nabave i kupnje sedam električnih bicikala u okviru aktivnosti prilagodbe turističke ponude prekograničnih biciklističkih ruta posebnim potrebama starijih osoba (osobito osoba s invaliditetom) i odabranih ranjivih mladih, s ciljem zadovoljavanja njihovih potreba za mobilnošću.
- Tijekom 2025. godine Zeleni Osijek radio je na koordinaciji uspostavljanja pilot-shema održavanja na trima dionicama prekogranične biciklističke rute u Hrvatskoj, Austriji i Sloveniji, s naglaskom na aktivno uključivanje mladih i pripadnika manjina te razvoj optimalnog, lokalno utemeljenog modela održavanja usmjerenog na socijalnu integraciju. Zeleni Osijek izradio je smjernice i kriterije za provedbu pilot-aktivnosti radi osiguravanja jedinstvenog pristupa i usporedivosti rezultata među partnerima, a 7. studenoga 2025. provedeno je pilot-testiranje na 17 km S12 dionice Amazon of Europe biciklističke rute na području grada Osijeka s 10 sudionika.
- Zeleni Osijek s projektnim partnerima - CROST-om (Mađarska), Općinom Apatin i Gradom Somborom aktivno je sudjelovao na razvoju prilagođenih biciklističkih programa na trograničnom području Mađarske, Srbije i Hrvatske. U razdoblju od 22. do 26. rujna 2025. proveden je pilot-program višednevnog biciklističkog putovanja na dionici HR–HU–SRB, usmjeren na srebrnu generaciju s četiri sudionika.
- Tijekom 2025. godine Zeleni Osijek proveo je međugeneracijski volonterski program na pilot-području Osječko-baranjske županije, u čijim je aktivnostima ukupno sudjelovalo 32 sudionika srebrne generacije i socijalno ugrožene mladeži.

DANUBE GUIDES ACTION 2

Nositelj projekta: Danube Office Ulm

Trajanje projekta: 01.01.2024. – 31.12.2025.

Ukupni proračun projekta: 263.273,00 EUR

Izvor financiranja: Savezna pokrajina Baden-Württemberg (Njemačka), Grad Osijek

Ciljevi projekta Danube Guides Action 2 su širenje i konsolidacija transnacionalne mreže „Dunavskih vodiča“. To uključuje s jedne strane integraciju novih dunavskih zemalja i novih partnerskih organizacija, a s druge strane razradu jasnog plana za budućnost mreže Danube Guides.

Kroz projekt se provodi izgradnja kapaciteta i daljnja profesionalizacija dunavskih vodiča kroz transnacionalne tečajeve intenziviranja: obuka 25 novih dunavskih vodiča, a time i razvoj integriranih obrazovnih ponuda usmjerenih na pitanja okoliša, jake regionalne Danube Guides mreže u partnerskim zemljama, podizanje svijesti i senzibiliziranje stanovništva za pitanja održivosti i zaštite okoliša kroz ponude Dunavskih vodiča, senzibiliziranje različitih ciljnih skupina za Dunav kao žilu kucavicu i kao povezujući prirodni i kulturni prostor.

KLJUČNE AKTIVNOSTI I DOGAĐANJA U 2025. GODINI

- Dana 7. i 8. ožujka 2025. Zeleni Osijek je ugostio Delegaciju grada Ulma/Neu Ulma, koju su činili predstavnici Donau Bueroa, dva gradonačelnika grada Ulma/Neu Ulma i drugi gradski dužnosnici. Predstavili smo naše programe i projektne aktivnosti, kao i naše aktivnosti u projektu Danube Guides 2. Delegacija je posjetila Eko centar Zlatna Greda te grad Osijek, gdje nam se pridružio zamjenik gradonačelnika Grada Osijeka Dragan Vulin koji je pozdravio i upoznao sudionike Delegacije s lokalnim atrakcijama i vrijednostima grada i regije.
- Dana 12. i 13. svibnja 2025. Zeleni Osijek je organizirao sastanak za konsolidaciju Mreže Dunavskih vodiča u Osijeku uz sudjelovanje svih projektnih partnera iz projekta Danube Guides Action 2. Sastanak za konsolidaciju Mreže održan je u Osijeku. Ukupno je prisustvovalo 15 sudionika.
- Nakon sastanka za konsolidaciju Mreže, održan je Transnacionalni edukativni tečaj, koji je organiziran od 14. do 16. svibnja 2025., uz sudjelovanje svih projektnih partnera, kojima su se pridružili i dunavski vodiči iz svih zemalja sudionica. Ukupno 25 sudionika pohađalo je Transnacionalni tečaj koji je održan u Osijeku i Zlatnoj Gredi, gdje su sudionici upoznati s raznim primjerima najbolje prakse vođenja u prirodi, metodologijom, praktičnim vježbama te posjetima lokalnim atrakcijama i turističkim mjestima.

PROGRAMI

ZELENI TELEFON 2025 – GLAS ZAJEDNICE ZA OKOLIŠ

Nositelj programa: Zeleni Osijek

Trajanje programa: 01.01.2025. – 31.12.2025.

Izvor sufinanciranja programa: Osječko-baranjska županija

Vrijednost sufinanciranja programa: 927,50 €

Udruga Zeleni Osijek tijekom 2025. godine nastavila je s redovnim aktivnostima vođenja programa Zeleni telefon u okviru Mreže Zelenih telefona Hrvatske. Provođenje programa Zeleni telefon od strane Zelenog Osijek bilo je sufinancirano sredstvima iz proračuna Osječko-baranjske županije za 2025. godinu. Udruga je zaprimila 56 prijava različitim komunikacijskim kanalima, od čega je uspješno otklonjeno 34 okolišna problema (60,7%). Ostvareno je povećanje broja od 7 prijava (14%) u odnosu na 2024. godinu. Prijave su zaprimljene iz 5 županija u Slavoniji i Baranji: Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Brodsko-posavske, Požeško-slavonske i Virovitičko-podravske županije.

Dežurstvo na Zelenom telefonu i zaprimanje prijava odvijalo se u uredu Udruge Zeleni Osijek u Osijeku te u Eko centru Zlatna Greda, gdje je voditelj programa bio dostupan tijekom radnog vremena od 8 sati radnim danima (ponedjeljak – petak). U rješavanje slučajeva dobrovoljno se, prema potrebi, uključivalo i ostalih dvoje djelatnika udruge, čime je osigurana dodatna podrška. U rješavanje pravno kompleksnijih slučajeva aktivno su se prema potrebi uključivali i studenti Pravnog fakulteta Osijek (20), ujedno članovi Zelene pravne klinike, koji su pružali besplatne pravne savjete voditelju programa.

U sklopu programa Zeleni telefon nastavit će se aktivnosti usmjerene na unapređenje zaštite okoliša i podizanje svijesti javnosti u 5 županija u Slavoniji i Baranji. Među njima je redovito dežurstvo na Zelenom telefonu, a nastavit će se i aktivnosti promocije, informiranja javnosti te izrada i distribucija edukativnih materijala kako bi se povećala vidljivost Zelenog telefona i potaknulo veće sudjelovanje građana kroz buduća sufinanciranja Zelenog telefona kroz dostupne javne natječaje za organizacije civilnog društva.

Kroz daljnji razvoj i unaprjeđenje programa Zeleni telefon, Udruga Zeleni Osijek nastavit će i u 2026. godini raditi na jačanju ekološke svijesti, zaštiti prirode i pružanju podrške građanima u rješavanju okolišnih problema u lokalnoj zajednici, te nastaviti informirati građane u pravu na pristup informacijama o okolišu u suradnji sa Zelenom pravnom klinikom Pravnog fakulteta u Osijeku.

POSTANI UMJETNIK DUNAVA / DANUBE ART MASTER 2025.

Nositelj programa: Zeleni Osijek

Trajanje programa: 01.05.2025. – 28.02.2026.

Izvor financiranja: Global Water Partnership Central and Eastern Europe (GWP CEE)

Vrijednost financiranja programa: 1.550,00 €

„Postani umjetnik Dunava“ (Danube Art Master) međunarodni je projekt koji već 20 godina okuplja djecu i mlade u stvaranju umjetničkih radova inspiriranih ljepotom i značajem rijeka. Natjecanje organiziraju Global Water Partnership Central and Eastern Europe (GWP CEE) i Međunarodna komisija za zaštitu Dunava (ICPDR), s ciljem podizanja ekološke svijesti. Udruga Zeleni Osijek nacionalni je koordinator za Hrvatsku. U natjecanju sudjeluju dvije dobne skupine: djeca od 6 do 11 godina te tinejdžeri od 12 do 18 godina, kroz formate umjetničkih djela, videa i fotografija.

Organizacija natjecanja DAM2025:

- Objavljen poziv za sudjelovanje u natječaju i vizual natjecanja
- Poziv na sudjelovanje poslan na adrese 34 obrazovne institucije
- Nacionalni žiri ocijenio radove 07.11.2025.
- Dodijeljene prigodne nagrade i priznanja učenicima i mentorima u kategorijama: umjetničko djelo, video i fotografija.

Posebno ističemo uspjeh učenika 6. razreda OŠ Retfala iz Osijeka, Ivana Zečevića, koji je osvojio drugo mjesto u međunarodnoj konkurenciji za umjetničku kategoriju fotografija.

**OSTALE AKTIVNOSTI
UDRUGE ZELENI OSIJEK U
2025. GODINI**

FESTIVAL ČUDESNA ŠUMA

Ovogodišnje izdanje međunarodnog Festivala Čudesna šuma ponovno je potvrdilo da priroda, edukacija i zabava idu ruku pod ruku. Tijekom jednoga dana, 7. rujna 2025., kroz Eko centar Zlatna Greda prošlo je gotovo tisuću posjetitelja. To je ujedno i najveći broj sudionika otkako se ova manifestacija održava od 2019. godine. Ovogodišnje izdanje festivala nosilo je i poseban značaj – proslavu 30 godina djelovanja naše udruge u području zaštite prirode i okoliša te poticanja održivog razvoja i zelenog turizma. Festival je uz brojne posjetitelje iz Hrvatske privukao i goste iz Austrije, Mađarske i Srbije. Time je dodatno ojačana prepoznatljivost ovog događaja i Zlatne Grede kao omiljenog ekoturističkog odredišta i izletišta, ne samo na regionalnoj, već i međunarodnoj razini.

Posjetitelji su uživali u bogatom programu koji je spojio prirodu, edukaciju, umjetnost, kulturno nasljeđe Baranje i dobru zabavu. Kroz raznovrsne radionice i aktivne sadržaje u prirodi, djeca i odrasli imali su priliku istražiti svijet šumskih i močvarnih ekosustava, naučiti nešto novo o životinjskim i biljnim vrstama ovoga područja te se okušati u kreativnim i tradicijskim vještinama. Poseban interes izazvale su radionice izrade hotela za kukce, tradicijske gradnje i izrade terarija, dok su biciklistička tura Kopačkim ritom i radionica "Svijet ptica" mnoge podsjetile koliko je važno čuvati prirodu koja nas okružuje. Osim edukativnog dijela, festival je ponudio i obilje zabave i opuštanja u prirodi. Najmlađi posjetitelji su sudjelovali u radionici oslikavanja lica šumskim motivima, potrazi za blagom rješavajući zagonetke, radionici crtanja UNESCO-ovog Prekograničnog rezervata biosfere Mura–Drava–Dunav, kao i u kazališnoj predstavi na otvorenom „Botaničari“. Jedan od najposebnijih trenutaka dana bila je večernja šetnja šumom s fenjerima, a Zlatna se Greda pretvorila u svjetlosnu bajku i pružila posjetiteljima doživljaj koji će dugo pamtili. Festival je upotpunjen opuštajućom glazbom uz DJ Mexlu, gastronomskom ponudom, jahanjem konja i šetnjama poučnom stazom „Blago močvare“. Posebno je oduševila svima dobro poznata In da Sofa koja je postala i večernji plesni podij pod krošnjama, koja je mnogima bila idealno mjesto za predah i uživanje u prirodi.

Održavanje festivala od velikog je značaja za razvoj turizma na području Općine Bilje, jer doprinosi vidljivosti i razvoju Zlatne Grede kao atraktivne destinacije kontinentalnog turizma u Hrvatskoj. Ujedno jača prepoznatljivost Kopačkog rita i Baranje kao autentičnih zelenih destinacija unutar UNESCO-ovog Prekograničnog rezervata biosfere Mura–Drava–Dunav, čime se regija dodatno profilira kao primjer održivog suživota čovjeka i prirode. Festival Čudesna šuma još je jednom dokazao da kada se ljudi okupe oko ideje očuvanja prirode, stvaraju se iskustva koja nadahnjuju, povezuju i potiču promjene. U Zlatnoj Gredi toga dana priroda je bila pozornica, učionica i izvor nadahnuća – upravo onako kako su to organizatori iz Zelenog Osijeka i zamislili.

POSJET BRITANSKOG VELEPOSLANSTVA EKO CENTRU ZLATNA GREDA

Udruga Zeleni Osijek imala je 30. rujna 2025. godine čast ugostiti Javeda Patela, novog veleposlanika Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske u Republici Hrvatskoj, u Eko centru Zlatna Greda. Tijekom posjeta veleposlanik Patel upoznao se s dugogodišnjim radom udruge, našim projektima u području zaštite okoliša, obnove prirode i razvoja održivog turizma, te planovima za budućnost.

Ovaj posjet ima poseban značaj jer predstavlja nastavak dugogodišnje suradnje između Zelenog Osijeka i Ujedinjene Kraljevine, koja se temelji na zajedničkim vrijednostima – održivosti, uključivanju zajednice i očuvanju okoliša. Kroz protekli rad ostvarili smo niz partnerskih inicijativa i projekata koji promiču upravo te ciljeve.

Tijekom obilaska Eko centra Zlatna Greda veleposlaniku smo predstavili naše najznačajnije projekte, s naglaskom na LIFE RESTORE for MDD. Upoznali smo ga s aktivnostima obnove vlažnih staništa, edukativnim programima za djecu i mlade te s primjerima kako lokalne zajednice mogu biti aktivni sudionici u zaštiti prirode.

Uz LIFE RESTORE for MDD, prezentirali smo i druge projekte koji doprinose održivom razvoju regije – od inicijativa za smanjenje otpada i zaštitu biološke raznolikosti do programa koji potiču ekoturizam na području Baranje. Veleposlanik Patel izrazio je interes i podršku radu Zelenog Osijeka te istaknuo važnost suradnje između organizacija civilnog društva, institucija i međunarodnih partnera u suočavanju s izazovima klimatskih promjena i gubitka bioraznolikosti.

Zahvaljujemo veleposlaniku Patelu na posjeti, podršci i zanimanju za naš rad. Njegov dolazak dodatno nas potiče u nastojanjima da nastavimo razvijati projekte koji povezuju ljude i prirodu, čuvaju okoliš i doprinose održivoj budućnosti.

SUDJELOVANJE NA GODIŠNJOJ SKUPŠTINI ZELENOG FORUMA U KNINU

U Kninu je od 21. do 23. listopada održana godišnja i izborna skupština Zelenog foruma, mreže hrvatskih udruga za zaštitu okoliša. Skup je okupio 28 predstavnika i predstavnica iz 16 organizacija, a domaćin je bila Ekološka udruga Krka Knin uz podršku Udruga Biom, koja obavlja ulogu Tajništva mreže.

Tijekom skupštine predstavljen je pregled aktivnosti članica u protekloj godini, uključujući projekte i inicijative u području zaštite prirode, klimatskih politika, održive poljoprivrede, permakulture, građanskog sudjelovanja te lokalnih i međunarodnih suradnji. Posebno je istaknuta uloga programa Zelenih telefona u pružanju podrške građanima te kontinuirani zagovarački rad unatoč izazovima poput administrativnih prepreka, nesigurnih uvjeta financiranja i suženog prostora za djelovanje organizacija civilnog društva.

U izbornom dijelu skupštine izabran je novi sastav koordinacije mreže, koji uz Udrugu Zeleni Osijek čini još 9 članica: Brodsko ekološko društvo BED, Biom, DOOR, Ekološka udruga Krka Knin, Sunce, Zelena akcija, Zelena Istra i Zeleni Osijek, Društvo istraživača mora 20.000 milja i Udruga Hyla te novi sastav koordinacije stoga sada broji deset članica. Veseli nas što smo zaprimili dvije kandidature za članstvo u Zelenom forumu – udrugu Biovrt i Eko centar Latinovac, koje su nakon kraćeg predstavljanja jednoglasno izglasane u članstvo. Dobro došle u našu mrežu Zeleni forum koju sad čine čak 32 okolišne udruge u Hrvatskoj!

Važan dio programa bio je posvećen energetici. Nakon internog ciklusa radionica predstavljen je i raspravljen zajednički dokument sa stajalištima i zagovaračkim ciljevima mreže u tom području, a najavljeno je i osnivanje radne skupine za energetiku. Uz to, članice su usuglasile okvirni plan zagovaračkih aktivnosti za 2026. godinu kroz rad postojećih tematskih skupina.

Sudionici su tijekom boravka obišli područje uz rijeka Krka i slap Krčić te proveli manju akciju čišćenja okoliša. Istaknuto je i pitanje onečišćenja u blizini rijeke, uključujući dugogodišnji problem zagađenih laguna povezanih s bivšom tvornicom TVIK i tvrtkom DIV, uz apel nadležnim institucijama za žurnu sanaciju.

Ova najveća Skupština dosad inspirirala nas je i motivirala za daljnji rad, ali i ohrabrila za nove izazove. Snaga Zelenog foruma počiva upravo na tome što se temelji na vrijednostima koje želimo vidjeti u svijetu i bez kojih održiv suživot ljudi i prirode neće biti moguć – solidarnosti, suradnji, uzajamnoj pomoći i demokratičnosti u pravom smislu riječi.

zeleniosijek@zeleni-osijek.hr

www.zeleni-osijek.hr

www.facebook.com/ZeleniOsijekUdruga

[@zeleni__osijek](https://www.instagram.com/zeleni__osijek)